

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

Alvar Aalto -säätiö esittää vakavan huolensa lakiehdotuksen puutteista koskien maailmanperintökohteiden, niiden suojavyöhykkeiden sekä näiden vaikutusalueen turvaamista. Lakiehdotusta valmistelleen työryhmän ehdotukseen sisältyi 8 § (Maailmanperintökohteet kaavoituksessa), jota ei tässä esitysluonnoksessa enää ole.

Maailmanperintökohteiden suojelun tulisi tapahtua kansallisen lainsäädännön puitteissa riittävän korkealla tasolla, jolla varmistetaan maailmanperintökohteen erityisen yleismaailmallisen arvon turvaaminen sekä sen vahvistaminen, jos arvo on heikentynyt. Alueidenkäyttölakiin sisältyvää pykälää sovellettaisiin maailmanperintökohteen rajauksen sisällä sekä maailmanperintökohteen suojavyöhykkeellä. Pykälää sovellettaisiin myös suojavyöhykkeen ulkopuolella, jos kaavalla voisi olla vaikutusta maailmanperintökohteeseen.

Pykälässä säädettäisiin Suomen alueella sijaitsevista kulttuuri- ja luonnonperinnön kohteista, jotka on hyväksytty maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemisesta tehtyyn yleissopimukseen (SopS 19/1987) perustuvaan maailmanperintöluetteloon. Vastaavaa säännöstä ei ole voimassa olevassa laissa.

Alvar Aalto -säätiön näkemys on, että kyseinen pykälä olisi sisällytettävä uuteen alueidenkäyttölakiin.

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Alvar Aalto -säätiö pitää hyvänä, että kansainvälisesti arvokas kulttuuriperintö on huomioitu osana valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Kansainvälisesti arvokkaan kulttuuriperinnön huomioiminen (valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaiden lisäksi) tulisi näkyä laissa sen kaikilla kaavatasoilla.

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

Alvar Aalto -säätiö suhtautuu kriittisesti ehdotukseen, että maakuntakaavan suojelumääräykset voisivat olla määräaikaaisia. Pysyvyys on suojelumääräykselle keskeisesti luonteenomaista, ja voidaan kyseenalaistaa onko määräaikainen suojelumääräys suojelua lainkaan. Nykyisen lainsäädännön puitteissa suojelumääräykselle on mahdollista hakea muutosta ja tätä keinoa on pidettävä riittävänä aiemmin tehdyn suojelumääräyksen muuttamiseen.

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

Alvar Aalto -säätiö suhtautuu kriittisesti ehdotukseen, että yleiskaavan suojelumääräykset voisivat olla määräaikaaisia. Pysyvyys on suojelumääräykselle keskeisesti luonteenomaista, ja voidaan kyseenalaistaa onko määräaikainen suojelumääräys suojelua lainkaan. Nykyisen lainsäädännön puitteissa suojelumääräykselle on mahdollista hakea muutosta ja tätä keinoa on pidettävä riittävänä aiemmin tehdyn suojelumääräyksen muuttamiseen.

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

-

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

-

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto ja voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislainsiksi)

-

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

-

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Lindh Tommi
Alvar Aalto -säätiö